

INFORMACJE DLA PACJENTA

ZASADY POBIERANIA MOCZU DO BADAŃ LABORATORYJNYCH

Pobranie moczu u dorosłych, BOM:

Pierwsza poranna próbka moczu oddana bezpośrednio po spoczynku nocnym, z przynajmniej 4-godzinnym gromadzeniem moczu w pęcherzu, uważana jest za standardową próbkę do badania, ze względu na większe zagęszczenie moczu, oraz możliwość namnażania się bakterii.

Przygotowanie pacjenta przed pobraniem moczu ma ograniczyć działanie czynników biologicznych wpływających na stopień zagęszczania i skład moczu. Dlatego też, przed planowanym badaniem moczu nie zaleca się skrajnego ograniczenia ani zwiększonego przyjmowania płynów. Należy unikać wysiłków fizycznych, czy długotrwałych marszów. Dzień przed badaniem powinno się powstrzymać od stosunków płciowych.

Nie zaleca się wykonywać badania moczu przy krwawieniu miesięcznym u kobiet.

O jakości próbki decyduje sposób pobrania. Musi ona być wolna od zanieczyszczeń chemicznych i biologicznych.

Sterylnie pobranie moczu jest niezbędne nie tylko do badań mikrobiologicznych, lecz również do badań chemicznych i oceny mikroskopowej.

Oddanie moczu musi być poprzedzone dokładnym umyciem narządów płciowych sąsiadujących z ujściem cewki moczowej.

Należy stosować wodę, bez środków odkażających.

Przed pobraniem moczu należy umyć okolice zewnętrznych narządów płciowych sąsiadujące z ujściem cewki moczowej (kobiety- okolice sromu od przodu i od tyłu; mężczyźni- żołądź po odsunięciu napletka) wodą z mydłem i wytrzeć ręcznikiem jednorazowym.

Mocz należy pobrać:

- bezpośrednio po spoczynku nocnym (min. 4-godzinne gromadzenie moczu w pęcherzu) przed codzienną aktywnością
- przy zachowaniu dotychczasowej diety,
- przed leczeniem lub po ewentualnym odstawieniu leków mogących wpływać na poziom mierzonego składnika (o ile nie zaburzy to procesu leczenia).

Do badania należy pobrać 50-100 ml moczu ze środkowego strumienia do jednorazowego pojemnika (po odrzuceniu do toalety pierwszej i ostatniej porcji).

Pojemnik należy opisać imieniem i nazwiskiem oraz podać datę pobrania materiału.

Pobieranie moczu u niemowląt i małych dzieci:

- Rozebrać dziecko od pasa w dół w ciepłym pomieszczeniu (najlepiej rano po karmieniu),
- Umyć dokładnie okolice ujścia cewki moczowej (dziewczynki- okolice sromu od przodu do tyłu, chłopcy- żołądz po odsunięciu napletka),
- Unieść niemowlę w górę i masować mięśnie grzbietu wzdłuż kręgosłupa od góry ku dołowi,
- Z chwilą rozpoczęcia oddawania moczu podstawić przygotowany pojemnik (pierwszą porcję odrzucić).

➤ **Przeprowadzanie dobowej zbiórki moczu:**

Przygotować czyste plastikowe naczynie o pojemności 2-3 litry z szczelnym przykryciem. Zbiórkę dobową zaczynamy od 2-ej porcji moczu.

- godz.6:00 - pierwszą poranną porcją moczu (w całości) należy oddać do toalety, nie podlega zbiórce.
- Wszystkie następne w całości oddać do przygotowanego wcześniej naczynia, łącznie z pierwszą poranną porcją moczu **dnia następnego**, czyli o godz.6:00
- Naczynie z gromadzonym materiałem należy przechowywać w chłodnym miejscu,
- Zebrany mocz dokładnie wymieszać i zmierzyć jego objętość,
- Do badania dostarczyć w jednorazowym pojemniku do badania ogólnego moczu próbkę z dobowej zbiórki moczu w objętości 100- 200 ml,
- Na kubeczku z moczem podać imię i nazwisko, dokładny czas zbiórki oraz dokładną objętość dobowej zbiórki moczu,

➤ **Pobranie moczu w kierunku narkotyków**

- Mocz pobrać do czystego i suchego pojemnika bez środka konserwującego.
- Wymagane jest 10 ml moczu. Próbkę moczu mogą być przechowywane maksymalnie do 48 godzin w temperaturze 2-8 °C. lub dłużej po zamrożeniu do min. -20 °C.

Uwaga:

Jeżeli z jakiejś przyczyny jakakolwiek porcja moczu oddana w czasie dokonywanej zbiórki nie została przeniesiona do pojemnika przeznaczonego do zbierania moczu, badanie nie będzie wiarygodne. W takim przypadku zbiórkę moczu należy rozpocząć od początku. W żadnym przypadku nie należy pobierać moczu z kaczki lub innego naczynia, do którego mógł być oddany wraz z kałem.

Nie zaleca się:

- skrajnego ograniczania ani zwiększonego spożywania płynów,
- wykonywania znacznych wysiłków fizycznych lub długotrwałych marszów
- oddawania moczu do badania przy krwawieniu miesięcznym u kobiet.